

AZ

ÉRTESELTŐ

Megjelenik havonta egyszer.

Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Damjanich-utca 12. szám.

Felelős szerkesztő: ALMER JÁNOS.

Kiadó laptulajdonos: WIGDER SAMU.

Kartársak! Segítsétek a hadbavonultak családjait!

Feloszlott egyesületünk és szaklapunk.

Nyílt válasz Gmehling Ferenc nyiregyházi kartárs levelére.

Brassó, 1915. szept. 10.

Tisztelt Kartárs Ur!

Mult hó 30-án hozzám intézett levelére, — a mint Önnek annak idején jeleztem — olvasóink és kartársaink nyilvánossága előtt lapunk hasábjain válaszolok.

Levele ugyanis valóságos vádirat lévén volt egyesületünk alapítói és szervezői, valamint szaklapunk ellen, közös ügyünk érdeke követeli meg, hogy vádjainak minden tekintetben való alaptalanságát nem a subaalattisághoz hasonló magánlevelében, hanem a még felelősségem alatti szaklapunk utján mutassam ki!

A mi ugyanis ama kérdését illeti, mi történt

ama pénzekkel, melyeket az egyesület megalakítása körül fáradozók gyűjtöttek, hová fordítottak azok, s hol van a második összeg, arra nézve a következőkben foglalom össze válaszomat.

Miután még a legkisebb helyi egyesület létesítéséhez is alaptőke szükségeltetik, annál inkább áll ez oly esetben, midőn egy országos egyesület megalakításáról van szó. Csakis elismerés illetheti tehát azokat, akik ennek a mi országos egyesületünknek a megalakítása érdekében, fáradságot és költséget nem kímélve a legtávolabbi vidéki helyeken is ennek a szükséges kis tőkének összegyűjtését eszközölték! Hogy pedig hováfordították azt a begyűjtött pénzt, arra nem nehéz a válasz, mert hisz tudvalevő dolog hogy erről a megalakított egyesület első közgyűlésén, továbbá a választmányi üléseken erről a szervezők tudomásom szerint nemcsak egy ízben, hanem többször is felvilágosítást nyújtottak és elszámolást adtak.

Vagy érdeklődött tehát Ön, tisztelt Kartárs Ur már akkor közügyeink iránt és akkor igazán nem volt értelme ennek a mostani kérdésének, utgy pedig, mint mások, megmaradt a kényelmesebb nem-törődömségben, akkor pedig nem hányhatja szemre másoknak azt, hogy az egyesület nem viselte gondját a mi érdekünknek!

NAPLÓTÖREDÉK II.

Irta: Sarkadi E. Bandi.

... Ah ez az örökös és még is kimeríthetetlen téma: „A nők!” Istenem sokszor elgondolom, hogy a női hiúság és a szabad szerelem mily homlok egyenest állnak egymással mégis mily szép mind a kettő a maga nemében.

... Hiúság! Mi is az a hiúság? ... Van-e még hiúság a világon? Nincs! Hiszen minden szerelem elmúlik s ha házasság köti a szerelmes párt össze megmarad a megszokás, a társadalmi kötelék, a gyermekek. Ha nincs házasság mikor egymásra untak az egyik megy jobbra a másik megy balra, mindegyiknek akad egy új párja aki előtt még új ismeretlen mindegyikük.

... Hányszor hallottam nőktől: Az én első sze-

relmem ilyen szép, ilyen jó stb. volt és mégis oda-hagyta, másnál keresett újabb és újabb gyönyöröket, pedig az a más is csak azt nyújtotta amit az előbbi.

... Ha valaki féltékeny, nem azért féltékeny, hogy a párja mást ne szeressen, hanem azért mert a hiúságát sérti, hogy a párja másban is megtalálja azokat a tulajdonságokat amik benne vannak.

... Oh! Mennyi, mennyi nő fordult meg szerelmes karom között ... mennyi tapasztalat ... talán boldogabb egy nyárs polgár ki csak egyet ismert életében ki csak egybe bízott, ki még hiszi, hogy van hiúság a világon. Én nem hiszem, hogy van.

... Láttam gyászruhás özvegyet ki szemét le-sütve szomorúan ballagott az utcán s hónapok múlva titokban találkám volt vele. És ... és a szenvedélyek szenvedélye volt.

Miután pedig, amint említém ezeknek a begyűjtött alapítási költségeknek tüzetes és pontos elszámolása tudomásom és emlékezetem szerint közgyűlési és választmányi üléseken egyaránt megtörtént, nyugodt lélekkel utasítható vissza minden olyan gyanúsítás, mely a nevezett alapítókat oly színben alkalmassá feltüntetni, mintha az alakítási költségekből bármit is maguknak tartottak volna!

Hogy egyesületünknek a feloszlata után fennmaradt vagyona hová lett, arra szives készséggel adom még Önnek és mindazoknak, akik ezt nem tudják, azt a választ, hogy a vagyonmaradék az alapszabályok értelmében Budapest székesfőváros tanácsának adatott át azzal a rendeltetéssel, hogy azt további intézkedésig olyképp vegye kezelése alá, hogy az esetben ha egyesületünk 15 év alatt újból létesül, ugy a feloszlott egyesületünk eme tőkéje az újból megalakítottnak válik tulajdonává, amennyiben azonban ez, az említett idő alatt be nem következne, ugy ez a tőke jótékony jellegű és annak idején a székesfőváros tanácsa által meghatározandó célra fordíttassék.

Elismerem, hogy mulasztás volt a feloszlott egyesület vagyonáról tett, ezt az intézkedést annakidején kellő módon és szaklapunk útján a volt tagokkal nem közölni, de végül is ez menthető, mivel az ügyünk iránt érdeklődők nagyrésze ezt ugyis tudta, vagy arról magának már rég tudomást szerzett.

Hogy feloszlott egyesületünk, miért nem birt prosperálni, miért nem valósította meg a hozzáfűzött reményeket, arról a Kartárs Ur által oly méltatlanul megtámadott szaklapunkban az évek folyamán elég sokszor esett szó. Az eredménytelenségeikért azonban, legyen meggyőződve tisztelt

Kartárs Ur itt sem lehet annyira az *egyeseket*, az intézőket és szervezőket okozni, mint inkább magát az *összeséget*, vagy jobban mondva a kellő összetartás és a szükséges állandó érdeklődés hiányát, a minek rendszerint az a nyitja, hogy az emberek és a mindenkinek is nagyrésze mindig más-sal szereti kiszedetni a forró gesztenyét a tűzből, hogy azt aztán kényelmesen megehesse!

Áttérve ezek után leveleink ama részére, a melyben Kartárs Ur lapunkkal foglalkozván, azt a legélesebb kritika alá fogja s azzal vádolja, hogy dacára annak, hogy több év óta fennáll működésének és fennállásának valamelyes eredményét nem látja, erre az alábbiakban felelek:

Amint azt már számtalanszor is kifejtettük és amit a mi „Értesítőnk“ minden egyes számával is állandóan és eklatánsan igazol, ez a mi szaklapunk képezi az egyedüli *összekötő kapcsolatot* egyesületünk feloszlata után az ország minden részében lévő kartársaink közt! Csakis nagy elfogultság és sajnálatos rövidlátás kell ahhoz, ha valaki a lap eme jellegének reánk és üzleteinkre nézve való fontosságát és feltétlen szükségét fel ne ismerje!

Arra a kérdésre nézve pedig, hogy mit tett lapunk a mi közérdeünkben, nagyon könnyű az a válaszom, hogy öt évi fennállása alatt igenis mindent megtett, *ami csak tőle, mint szaklaptól telhetett!*

Ne huzzon azonban tisztelt Kartárs Ur egy szaklapot egy egyesülettel *egy kalap alá!*

Mert tudnia kell, hogy e kettő között mégis különbség van és egy szaklap nem töltheti be egyszerűs mind egy egyesület hivatását és nem fejt ki ugyanolyan működést, mint ez, hanem mint lap csak támogatója, sajtóorganuma és szükség esetén írá-

... Egyszerű mezitlábos paraszt lány pofonütött mikor megöleltem, ellenben este a szalma kazalban a Jósikája várta.

... Mennyivel szebb is a szabad szerelem... De kár, hogy csak különböző társadalmi formák között szabad ez a szabad szerelem:

Egyik megvalósítása Amerikában történt férfiak és nők összeálltak, együtt éltek felváltva szerették egymást, megvetve minden társadalmi formát... szabadon... féltékenység nélkül... jött aztán az állam feloszlatta őket.

... Hiszen a kéjnők is szeretnek pedig a szerelmet elválaszthatnák a kéjtől. Miért? mert az ő szerelmük csak a hiúságon és a féltékenységen alapul.

... Kiválasztanak egy férfit s annak nem szabad másra nézni, annak nem szabad mással beszélni... Ez aztán a szerelem.

... De hát nem kell hinni, hogy csak ezek a nők teszik ezt, óh nem minden rendű és rangú nő... a milyen társadalmi állást foglal el a szerint szeret.

... Hol van hát az a hűség? Talán német, francia vagy más országokban... óh nem. Hiszen a Pesti Hírlapban olvastam Szász Zoltán cikkét, hogy a fogoly katonákat az otthon maradt asszonyok mily szerelmi kitiűntetésben részesítették.

Hogy ne is szóljak a nem fogoly, hanem helyőrségi szolgálatot teljesítő katonákról... Magamról nem is beszélek... Ismerek asszonykát ki elutazott az urához vagy 600 kilométerre, hogy ha a viszonynak jele mutatkozna, legyen szabad az urára fogni a baj okozóját.

... Hát van hűség? Nincs! Üres frázis minden elhangzott szó érte!

... Mégis megismétlem a szót: Boldogok a hűvők mert övék a menyország.

... Őszül a fejem... őszül a táj... röpülnek az órák... jönnek a szerelmi állomások... a levelek lehullanak... szerelem... hűség... szerte foszlik a ködben és csendesen hull a hó... a fehér hó.

nyitója lehet egy egyesületnek, de nem birhat sem ennek *jogaival* és nem is hárulhatnak reá annak kötelességei sem!

És dacára annak, hogy ez a mi „Értesítőnk“ nem birt azzal a hivatással, mint az egykori egyesületünk, mégis minden erejével azon volt, hogy a megszűnt egyesület hiányát, amennyire az csak módjában állt, pótolja, és az ebbeli ürt kitöltse!

Nemcsak a már említett összeköttetést tartotta fenn közöttünk, de az éveksorán át állandóan azon volt, hogy ápolja köztünk az összetartás szellemét, hogy üzleti összeköttetéseinknél a köztünk való üzleti és társadalmi érintkezést támogassa és megkönnyítse, sérelmeinket feltárja a sajtói nyilvánosság amaz erejével, amelyet csak az nem becsülhet meg kellően, aki ennek a sajtói nyilvánosság erejének a társadalmi és üzleti életben való kiváló fontosságát felismerni nem képes!

Vagy nem olvasta tehát át Kartárs Ur az „Értesítő“ egyes számaint, vagy nem értette meg közleményeit, amidőn azt állítja, hogy a lap mit sem tett érdekeinkért!

Teljesen igaz van Wigder Samunak, amidőn Önnek interpellációjára a kartársak közti egyenlenségre és az összetartás hiányára utalt, mint annak okára, hogy sérelmeink nem orvosoltatnak és kívánságaink nem teljesülnek. Ezt hangoztatta folyton lapunk és ezt pedig egy szaklap, ha Cicero legékesebb nyelvvel is ír, sem képes pótolni.

Számos létérdekeinket érintő dolgokra és körülményekre hívta fel az „Értesítő“ az évek folyamán az intéző hatósági körök és a kormány figyelmét és nem rajta mult, hogy konkrét eredmények nem mutatkoztak, arra azonban, hogy direkt a lap nyújtson be kérvényeket, memorandumot, italmérési engedélyért és hasonló dolgokért, arra sem hivatva, sem pedig az előfizetések révén kötelezve nincs! De eltekintve ettől, meggyőződve lehet Kartárs Ur, hogy egy, szaklapunk által az italmérési jog engedélyezése iránt a miniszteriumhoz beadandó kérvényének vagy memorandumnak előreláthatólag eredménye nem volna, mert ily jogokat csakis a helyi viszonyok figyelembe vételével egyeseknek szabályszerű kérvényére engedélyezhetnek, azt pedig hogy ily jog az éjjeli üzleteknek általánosságban s mindenütt megadassék, legfeljebb a körünkből újból megalakuló *országos egyesület* lehetne képes kivívni, nem pedig a szaklap, amely — mint említettem — az ebbeli lépéseket csak sajtói uton támogathatná.

Ebből is beláthatja a Kartárs Ur mennyire önérdekeink ellen volt az a nemtörődömség, amit kartársaink tanusítottak akkor, amidőn körülbelül másfél évvel ezelőtt lapunkban magam is az egyesületünk újbóli létesítése céljából erélyes akcióra hívtam fel Önöket! Eleget buzgólkodott velem együtt

lapunk is és így a legnagyobb igazságtalanság az a vád, hogy az „Értesítő“ érdekeinket nem karolja fel!

Az pedig végül, a mit Kartárs Ur lapunk tartalmára, cikkeire, tárcaszerű karcolataira felhozni jónak látott, sokkal kicsinyesebb, semhogy azokra bővebben reflektálni szükséges volna. Megjegyzéseire csak annyit válaszolhatok, hogy mindenkor áll azon a színvonalon, amelyen az ország bármely más szaklapja áll. Sem terjedelménél, sem céljánál fogva mást, többet és jobbat nem hozhat, mint a mit közönségének nyújt és azért a szerény 12 koronás évi előfizetési díjért, amit a legszerényebb anyagi helyzetben lévő üzletes is könnyen áldozhat, csakis oktalanság volna a lappal szemben nagyobb követelményeket támasztani. Lapunkra *üzleti érdekeink* szempontjából van *elengedhetetlen szükségünk* s ha talán Kartárs Ur lapunknak a célból való jobb szerkesztésére más módot tud, úgy nagyon is hálásak leszünk, ha ezt a jobb módszert velünk mielőbb közli és biztosítja, hogy azt szívesen követjük.

A lap járatását senkire sem oktrojáljuk s bár előfizetőink megtartását s ezzel a lap fennállását üzleti érdekeinkben állónak tartjuk, arra fenyegetésére, hogy lapunkat tovább járatni nem fogja, csak azt jegyzem meg, hogy a mint egy-két fecske nem csinál nyarat, úgy a nagy költséggel fenntartott lapunk fennállását is nem az egyes, hanem az összeség biztosítja.

A konkolyhintés mindig hálátlan munka volt és akik az összetartás előmozdítása és támogatása helyett erre adják magukat, csak saját és az üzlettársaik érdeke ellen vétnek.

Mindenki tudja és érzi, hogy ma midőn még a háború nagy vihara dul, az ország nagy létérdekei mellett eltörpülnek az egyes társadalmi rétegek külön érdekei, hogy ezekért a külön érdekekért ma, hasztalan fejtenénk ki mozgalmakat és akciókat, de ha elkövetkezik a béke korszaka újból, akkor nagyon is hasznát fogjuk látni annak, ha szaklapunk fennállása révén az összetartás kapcsolatát számunkra biztosítottuk!

Tisztelettel Almer János.

„Magyarországi Zongoramesterek Egyesülete“

Tek. Elnökségének

Budapesten.

Lapunknak immár mult havi számában sajnálatos panaszoltuk, hogy a kötött megállapodás óta, egykét szórványos esettől eltekintve, a zongoramesterek részéről előfizetés az „Értesítő“-re máig sem történt.

Utalva ismételtén arra, hogy mi a magunk ré-

szétől megegyezésünkhöz lelkiismeretesen ragaszkodni kívánunk és így ugyanezt méltán a másik féltől is elvárhatjuk, ezuttal újólaj és most már a tek. Elnökséghez fordulva azt a kérelmet intézzük a t. egyesülethez, sziveskedjék saját hatáskörében és saját szaklapja révén a legkomolyabban odaíratni, hogy zongoramester tagjai a lapunkra való előfizetéseket most már késedelem nélkül alulírott szerkesztőhöz (Bírássó, katonakórház-utca 12. sz.) mulhatlanul beküldeni sziveskedjenek.

Abban a reményben, hogy eme nyomatékosabb felkérésünknek eredménye lesz, vagyok tisztelettel

őszinte hívük:

Almer János,

szerkesztő és laptulajdonos megbízottja.

A titkos prostitúció a háboru után

Ilyen bölcs intézkedések természetesen kiküszöbölték a titkos prostitúciót, mely aztán involválta önmagától azt, hogy erős, egészséges nemzedéket nevelt a görög kultúra, oly nagy becsben voltak a Solon és Lyeurg törvényei idejében a nők előtt a férfiak és viszont oly nagy tiszteletben, hogy egyik a másikának a legnagyobb önérzelmek ellen elkövetett sértésnek tartotta volna agit adni a nemi érzelmek kifejezésére.

S ez vonta maga után azt, hogy ezen bölcs görög államférfiak idejében a higiénia nem ismerte a veszedelmes nemi betegségeket közvetlen.

De hát e soroknak nem is az a céljuk, hogy a régiak prostitúcióit és az azok szabályozására szolgáló törvényeket ismertesse, csupán csak annak igazolására tértem ki erre is, hogy igazoljam azt, hogy Krisztus születése előtt pár ezer évvel is már e tekintetben felettünk álltak a titkos kéjelgések megszabályozásában.

Ezen ügy megszabályozását a háboru utáni idők siettetni fogják.

Száz és ezer példát hozhatnék fel, arra nézve, hogy mi is teszi hát szükségessé a titkos prostitúció minél energikusabb kiirtását.

Erre nézve csak pár adat szolgáljon indokaim mellett.

Először is — mint a hogy fentebb említettem — rendkívül sok lesz a hátramaradt özvegy s ha ezeknek nem több csak 5—7 százalékát vesszük is, ami bizonyos, már akkor is rengeteg sok lesz a prostituált nő, s két harmada az 5—7 százalékának bizonyosan titkos és tiltott módon lesz kéjelgővé a szerint, hogy miképp hajt és mennyit jövedelmez neki a venuszi szeretkezés.

Másodszor: a háboru után a harcterről vissza-

érkező katonát mi sem fogja visszatartani, hogy az annyi idő óta nem élvezett nemi egyesülést ne kultiválja kétszeres, sőt háromszoros erővel.

Hiszen már most is, a mikor még a háboru javában dühöng, sőt a hitszegő taliánok a háborunak újabb fázisát nyitották meg, bőven vannak azok, kiknek férjeik a harcteren küzdenek, s ők maguk itt-hon üzik a titkos prostitúciót.

Misem eklatánsabb példa, mint az, hogy a nk . . . i törvényszék előtt máris válókeresetet adtak be házasságtörés címén olyanok, kik mint sebesültek tértek haza otthonukba abban a szép reményben ringatva magukat, hogy mily édes lesz a viszontlátás a kis család és a drága hitvesnek, s mily óriási mód foszlott szét a szép illúziók egész tömege, midőn az őt epedve várónak vélt hitvest más karjaiban találta.

De ha szorgalmasan olvassuk a haditudósítók feljegyzéseit, nem kerülheti el figyelmünket az a körülmény, hogy a háboru mennyire előidézője a titkos prostitúciónak példa rá az, hogy a franciák és angolok a nyugati hadszíntéri lövészárkaiban is áldoznak Vénusznak, amennyiben a párisi könnyüvérrü hölgyecskék még a lövészárkok borzalmaitól sem riadnak vissza s ott is feltalálják magukat.

A magasabb rangu orosz tisztek magukkal viszik ágyasaikat, mi ez tehát, ha nem a prostitúció titkos kultiválása, mely még a harcok közepette is él, sőt igen nagyon is virágzik.

Ezeknek az állapotoknak természetesen meg kellene szünniök a háboru után, de az előadottak alapján éppen a háboru után fog még csak igazán felburjánzani a titkos prostitúció.

Ez a felvirágkozás pedig okvetlen oly intézkedésekre fogja az illetékes tényezőket kényszeríteni, a melyek hivatva lesznek a titkos prostitúció gyökeres kiirtására.

Most, amikor az emberiség oly tömegesen pusztul, okvetlen szükséges lesz az új nemzedék előállításához megkivántató férfianyag, ámde mindenesetre psyekiatér tekintve a dolgot, annak a jövő nemzedéknek, melyet az életben maradottak alkotni hivatva lesznek, okvetlen megkivánható elő- és főfeltétele az, hogy a modern kultúra értelmében spártaiak legyenek testileg is, már pedig ennek nem torna és football az alapja, hanem a titkos prostitúció, haszontalan minden betegségek csíráját magában foglaló rossz oldallának kiküszöbölését vezessük sikerre; ez pedig csak a titkos prostitúció gyökeres kiirtásával érhető el, ezen kiirtás pedig csak üdvös és lelkiismeretes törvények és szabályokkal végezhetjük.

E tekintetben már régen felettünk áll Amerika, hol a prostitúció ha nem is ideálisan, de mindenesetre a gyakorlati élet szabályaihoz viszonyítva igen praktikus van szabályozva.

Folytatjuk.

A prostitúció-rendezés kérdéséhez.

Irta: Saáry Ákos.

Abban az óriási biokémiai konyhában, melyet társadalomnak neveznek, s a melyben ezerféle lombikban erjed és forr a zavaros anyag, melyből a távolabbi jövő tisztult emberiségének kell kifejeződnie, évezredek óta félretolva állt egy nagy, szentes üst, besűrűsödött, sötét büzös tartalommal, melyhez mindenki csak orrát befogva mert közeledni. Inkább nem is bántották tehát; a konyha szentes dézsájának tekintve azt, legfeljebb beleköptek vagy rugtak egyet rajta, ha a lábuk belebotlott. De végre is szemet kell szurnia és — mint ez gyakran megesik — két szélsőség találkozott a prostitúció pókháló üstje körül: a finnyás orruak, akik azt erélyesen szagtalantani szeretnék, s az irgalmasság, az irgalmas szívűek akik még a szeméttől sem féltik kezöket, ha abban szomorú igazságok vannak, vagy nagy tanulságok gyöngyeit sejtik.

A hipokrisis és az emberszeretet egyesült erővel tüzet rakott tehát a régi, berosdásodott kátlan alatt, hogy felforraltják a szentes anyagot és új edényekbe szűrjék.

Sajnos a még ma is érvényben levő budapesti bordélyügyi rendeletek, melyeket valaha a néhai Rudnay kapitány alkotott irányadója a vidéki közrendészeti és erkölcsrendészeti hatóságoknak, ennek elavult intézkedései sokkal ismeretesebbek, semhogy annak boncolgatásába és ismertetésébe bocsátkozhatnánk, de ez nem is célok, mert hiszen cikkem kerete ezt nem is engedi, mert már csak azért sem, mert hiszen a városok és hatóságok által átvett eme régi idejét mulott rendeletek között olyan is szerepelt, mely ma már a nevetségesség látszatával bír, mint például:

a kéjnök testi erejét meghaladó mérvű, vagy egészségüket veszélyeztető módu közösilés meggátolására irányuló pontok, vagy az egészségi lappal ellátott nők személyét, nevét, lakását és foglalkozását szigorúan megőrzendő hivatalos titkoknak minősítő intézkedések: ezek ma már mind olyanok, melyek a humanizmus és közérkölcsestéget szabályozó efajta intézkedéseket messze felülmúló tapasztalatok igazolják.

Vajjon mit várhatnak társadalmunk e szerencsétlen tagjai, kik a mostoha szeszélyes sors által a prostitúció sikamlós utvesztőjébe tévedtek önhibájukon kívül a prostitúciót szabályozni hivatva lesz rendeletektől, mely még meg sem született, s már is asszisztáló madamejának harcias csatakiáltásai között vajudik.

Ma a közhatóságok, sőt Budapestem egy erre a célra összeült ankét is, az ellen foglalt állást, hogy igenis el kell törölni a föld színéről az ugynevezett

bordélyházakat, s helyettök a magánkéjnöi intézményt kell életbeléptetni.

A magánkéjnök rendszerét, mely ma három alakban divik és prosperál, bárcás, futó bárcás és egészségügyi lappal ellátottaknak nevezik.

Ezen magánkéjnöi intézményt pedig csak leg-helyesebben úgy akarják életre kelteni, miként azt egy nagy németországi város létrehozta, hogy t. i.

Olyan házakat létesített, akár több emelettel bi-rókat is, hol a háztulajdonos és kéjnök között a mérsékelt megállapított és hatóságilag ellenőrzött lakbéren kívül semmiféle elszámolási viszonyban fenn nem állana semmiféle diskusszió. Sem mosás, sem ruházat, sem ételmezés, sem semmiféle címen a házigazda nem léphetne fel a lányokkal szemben. Ezzel lehetőséget kívántak adni arra nézve, hogy a leányok maguknak egy kis háztartást rendezhessenek be és saját keresetükkel korlátlanul rendelkezhessenek. A háztulajdonost arra is kötelezték, hogy saját költségén a házában egy nagyobb és közös termet létesítsen, hol a leányok találkozhatnak. Az egész tehát mintegy átmenetet, középhelyet rendszeresített a bordélyház és a magánkéjnök között, amde ez a vállalkozása a közérkölcsestéti rendészeti hatóságoknak teljesen csődöt mondott.

De hiszen ez természetes is volt, mert hiszen ez sem volt más mint a bordélyház elkvalifikált rendszere s a mi a humanizmust illeti, még sokkal lejjebb is szállt.

A titkos kéjnelgés, leánykereskedés és kerítés meggátolására a rendőrség minden lehető elszándékoszik követni, de azért panaszkodik (és pedig azt hiszem joggal) hogy e tekintetben törvényeink hiányossága köti meg legjobban a kezét. Helyesnek tartom a facér eselések s ezek tanyáinak a szemmel tartását, de még helyesebb volna a hatósági és jótékony sági munkaközvetítés karöltve járó és jobban kiszélesített működése.

A prostitúciót szabályzó munkák közül különösen k kell emelnem a nagy német író művét Camilo Karl Schneiderét, kinek „Die Prostituierte und die Gesellschaft“, „Eine soziologische etische studie“ című műve az egyetlen és páratlan a maga nemében, melyben szakszerűen tárgyalja ezen igazán kényes és nagy rendezésre váró kérdést.

Nem tudunk eléggé okosak lenni abban, hogy mi volna a legjobb ezen kérdés gyökeres megoldására, de abban minden szakiró, kiknek nézeteit jó magam is osztom, s kiket egypár cikkemben már felemlíteni bátor voltam, megegyezik, hogy az emberiségre nézve a legnagyobb rendezésre váró kérdések egyike a prostitúció.

Mindenek fölött e kérdésben föléje helyezem a prostitúció gazdasági, anyagi kelleit, melyekkel a

bordélyház tulajdonosának rendelkeznie okvetlenül szükséges.

Igen sokszor cikkeztem már e lap szerény hasábjain abban az irányban, hogy a prostitúció kérdéseinek szabályozásában minden hatóság a saját maghatáskörében, nem a humanizmust tekinti elsősorban, hanem a leányokat tartó éjjeli mulató tulajdonosának anyagi helyzetét fessegeti, akkor a mikor mindenféle címeken különböző adónemekkel sújtja. Hát kérem, hogyan is felelhessen meg a mindenféle egyéb okvetlenül szükséges követelményeknek a tulajdonos, akkor a mikor oly horribilis fizetésekben rójják meg.

A hatóságok sohasem az alkalmazott leány ellen foglalnak állást, hanem mindég a tulajdonos ellen.

A hatóságok nem veszik tekintetbe, hogy az a „szegény páriának“ nevezett kéjű 90 százalékában a legraffináltabb módok mellett játsza ki a tulajdonost, s ha aztán jogorvoslat végett a hatóságokhoz fordul ott nem neki, hanem magának a leánynak adnak igazat.

Hát már mostan, hogyan is lehetne rendszeres szabályt felállítani, arra nézve, hogy a titkos prostitúciót megakadályozzuk, s ezzel elejét vegyük a némi kultúra helyes mederbe való terelésének.

Budapesten anketokat tartottak e kérdés rendezése tárgyában.

Ezekén az anketeken pontokba foglalták, hogy mikép és hogyan alkossanak olyan szabályokat, melyek egyöntetűségüknel fogva hivatva lesznek a prostitúciót olyan mederbe terelni, hogy annak üdvös hasznát, ha van ilyen, élvezhesse ne csak az a szegény „Perditá“-nak nevezett társadalmi kitalított, hanem az is, aki a szegény társadalom bukottjának menhelyet ad, segédkezik abban, hogy megélhetését biztosítsa, maga a bordélyház tulajdonosa.

Az összes eddig megtartott anketeken, magukkal a bukott leányokkal foglalkoztak, de az éjjeli házak tulajdonosainak helyzetével, ki mindkét részről, úgy a leányok, mint a hatóságok részéről igen gyakran a molesztációnak vannak kitéve még eleddig egy árva szó sem hangzott el, miért?

A hatóságok a legszebb rózsafényben látják a tulajdonos helyzetét, mert az, hogy a zaklatásoknak elejét vegye mindenütt pontosan fizet, miből azt következtetik, hogy egy valószínű aranybánya és kincsesládák az éjjeli mulató.

Nem akarok bővebbi profanalizálásába bocsátkozni a nálamnál okosabb és hivatott emberek, anketek, bizottságok tagjainak javaslataiba, csupán ez uton hívom fel a tényezőket, hogy a szabályrendeletek megalkotásánál vegyék figyelembe, hogy egy oly hatalmas, a minden kulturára nézve kiterjedő dologról van szó, melynél nem elég a hangzatos szó, a megalkotott rendelet stbi, hanem, hogy azokat miképp, hogyan s mily modus-vivendi mellett alkotják meg, se ne egyoldalulag hanem minden közös

érdeknek szemelött való tartása mellett hozassanak üdvös és sikerre vezető szabályokat.

HIREK

KÉRELEM! Felkérjük t. előfizetőinket, sziveskedjenek saját érdekükben odahatni, hogy madámjaik és gazdasszonyaik előfizetőink sorába lépjenek, mert csak így lehetünk abban a helyzetben, hogy állandóan madámokkal s gazdasszonyokkal láthassuk el előfizetőinket, mivel mi csak előfizetőket helyezzünk el előfizetőinkhez, természetesen — ingyen.

Szaklapunk köréből. Wigder Samu bevonult laptulajdonosunk, mint azt már lapunk multihavi számában jeleztük, a mult hó eleje óta Aradra vezényeltetett és így katonai szolgálatát további intézkedésig otthonában teljesíti.

Almer János lapunk jelenbeni szerkesztőjét és családját súlyos megpróbáltatás érte, a mennyiben neje, kivel évek óta boldog házasságban él, már második hónapja súlyos beteg és csakis a leggondosabb orvosi kezelés és házi ápolás nyújthatja neki a felgyógyulás reményét. A legőszintébb részvéttel regisztráljuk ezt az őt ért sajnálatos sorscsapást azzal a kívánságunkkal, hogy a Gondviselés tőle ezt mielőbb elhárítsa.

Szirmay Andor lapunk régi jó főmunkatársa katonai szolgálatát, — mint értesülünk — Budapesten teljesíti.

MADAM, aki már az üzletvezetésben gyakorolt és megfelelő jártassággal bír, Almer János brassói üzletében azonnali alkalmazást talál kielégítő fizetés és százalék mellett. Ajánlatok közvetlenül hozzá Brassó, katonakórház-utca 12. sz. alá intézendők.

Előfizetőinket felkérjük, hogy lakhelyváltósaikat mindig lehetőleg közzvetlenül lapunk aradi kiadóhivatalának jelentsék be, és minden a lapra vonatkozó felszólalások is oda intézendők.

Szerkesztői Üzenetek.

Sz. A. Budapest. Bár soraim magánlevélben válaszoltunk, ezuttal újból is köszönjük szives részvétét. Az ügy ajánlatom értelmében nyert megoldást.

S. A. N.-Kanizsa. Újabb kéziratát köszönettel megkaptuk, közlésre azonban csak jövő havi számunkban kerülhet. Lapunk korlátoltabb terjedelmére való tekintettel azonban arra kell, hogy kérjük, sziveskedjék a jövőben a maga részéről is erre tekintetű lenni, hogy cikkei lehetőleg egy számban és ne folytatásokban legyenek közölhetők. A szedésben észlelt hibára vonatkozó felszólalását a nyomdával közöltük. Lapot küldtünk. Üdvözet.

S. E. B. Pécs. A mult hóban beküldött tárcát mostani számunkban hoztuk, meséit azonban ezuttal magánlevélben jelendő oknál fogva jelenben nem közölhattük. Szívélyes üdvözet!

Őszi

Téli

Ujdonságaim

feltűnést keltenek.

Olcsó árak.

Szép kivitel.

Brüll Géza

Budapest, Akácza-utca 13. szám.

Kosztüm és fehérnemű varroda.

Telefon 35-49.

Levél- vagy sürgöny-meghívásra szivesen felkeresem t.
rendelőimet személyesen.

Szalon kosztümöket

utcai séta kosztümöket, pongyolákat
és bluzokat legelőnyösebben szállít

RUSZNYÁK

divatáru cég

BUDAPEST, VII., Király-utca 21. sz.

Telefon 102-99.

Legújabb divatlapot a cég kívánatra
ingyen küld.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a tisztelt szaktársaimat értesíteni, hogy Aradon, a Hajó-utca 4. szám alatt, Grósz Róza-féle üzletet átvettem, ezután kérem becses támogatásukat.

1 isztelettel

Simon Andrásné.

Ki akar üzletet venni?

Ki akar üzletet bérbe venni?

Szakértelemmel közvetít:

WIGDER SAMU

Arad, Damjanich-utca 12. szám

Utólagos díjazás. Válaszbélyeg megkívántatik

Sürgőny cím: WIGDER ARAD.

Díjmentesen küld

*madámot,
gazdaasszonyt*

az „ÉRTESITŐ” szerkesztősége: Braszó, Katonakórház utca 12. szám.